

Η αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας στο μάθημα της μουσικής

Σμαράγδα Χρυσοστόμου

Η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων σε ολόκληρο τον κόσμο συμπεριλαμβάνουν ως κεντρικό στόχο τη χρήση της τεχνολογίας και την ενσωμάτωσή της στη μαθησιακή διαδικασία. Αντίστοιχες προσπάθειες πραγματοποιούνται και στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Στη σύντομη αυτή παρουσίαση περιγράφονται κάποιοι από τους διαθέσιμους πόρους οι οποίοι είναι εύκολα προσβάσιμοι και αξιοποιήσιμοι από τους εκπαιδευτικούς μουσικής.

Λέξεις-κλειδιά: Τεχνολογία στην εκπαίδευση, μουσική εκπαίδευση, ψηφιακή τεχνολογία

Η τεχνολογία βρίσκεται παντού γύρω μας, προσδιορίζοντας όλες σχεδόν τις ώρες της ημέρας. Η τεχνολογική ανάπτυξη, ο 'ψηφιακός γραμματισμός' και οι δεξιότητες και οι ικανότητες που απορρέουν από μια τέτοια ανάπτυξη αποτελούν πλέον κεντρικό στόχο στις μεταρρυθμίσεις της εκπαίδευσης σε ολόκληρο τον κόσμο. Η ενσωμάτωση της ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαιδευτική διαδικασία θεωρείται σημαντικός παράγοντας αλλαγής και μεταρρύθμισης και απαραίτητο συστατικό της ποιοτικής διδασκαλίας και μάθησης.

Συχνά μια τέτοια εξέλιξη θεωρείται αυτονόητο ότι είναι θετική. Στη διεθνή βιβλιογραφία οι έννοιες της ενσωμάτωσης της τεχνολογίας στην εκπαίδευση και της βελτίωσης της ποιότητας της εκπαίδευσης είναι σχεδόν πάντα ταυτόσημες. Θεωρείται λοιπόν δεδομένο (λίγο ως πολύ) ότι η περισσότερη τεχνολογία θα έχει καλύτερα αποτελέσματα στη διδασκαλία και στη μάθηση.

Από την πράξη, βέβαια, γνωρίζουμε ότι δεν είναι έτσι ακριβώς η κατάσταση. Στην εκπαίδευση καμία καινοτομία δεν είναι πανάκεια. Έτσι και η χρήση της τεχνολογίας – αποτελεί ένα εργαλείο, το οποίο στα χέρια του ικανού εκπαιδευτικού μπορεί να βελτιώσει τη διδασκαλία και τη μάθηση και να λύσει κάποια προβλήματα. Η ουσιαστική βελτίωση που μπορεί να προκύψει από τη χρήση της τεχνολογίας θα επιτευχθεί με την αλλαγή της δομής και της μορφής της διδασκαλίας, τη διαμόρφωση, με άλλα λόγια, ενός μαθήματος το οποίο θα είναι περισσότερο μαθητοκεντρικό, περισσότερο ομαδοκεντρικό, περισσότερο δημιουργικό, περισσότερο μουσικό. Η χρήση της τεχνολογίας δεν είναι επομένως αυτοσκοπός. Αντίθετα, ο στόχος είναι η βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης, η οποία επιτυγχάνεται με την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, των δεξιοτήτων δημιουργικότητας και με την απομάκρυνση από τη δασκαλοκεντρική μορφή και τη γνωσιοκεντρική διδασκαλία.

Στο χώρο της μουσικής εκπαίδευσης η ανάπτυξη και η ενσωμάτωση της ψηφιακής τεχνολογίας έχει δημιουργήσει απεριορίστες προοπτικές στη διδασκαλία και στη μάθηση της μουσικής. Βέβαια, έρευνες αποκαλύπτουν ότι οι εκπαιδευτικοί μουσικής αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα με τους συναδέλφους τους σε όλα τα υπόλοιπα αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος (Greher, 2011· Savage, 2004· Wise *et al.*, 2011). Τέτοια προβλήματα προκύπτουν συχνά από την αστάθεια του διαδικτύου, τα ασύμβατα μεταξύ τους προγράμματα, τον ξεπερασμένο εξοπλισμό, κ.λπ. Επιπροσθέτως, πολλοί εκπαιδευτικοί παραδέχονται ότι δυσκολεύονται να ανταποκριθούν στις συνεχείς εξελίξεις της τεχνολογίας ενώ ταυτόχρονα οι μαθητές τους συχνά προηγούνται κατά πολύ. Έτσι, ενώ οι ευκαιρίες για σημαντική βελτίωση της διδασκαλίας και της μάθησης που μπορεί να προσφέρει η ενσωμάτωση της σύγχρονης τεχνολογίας στο μάθημα της μουσικής είναι πολλές (Bauer *et al.*, 2003· Himonides, 2012), η εφαρμογή της τεχνολογίας δεν είναι συχνή, ούτε ακόμη και στις χώρες εκείνες που φαίνεται να προηγούνται στις εξελίξεις. Οι εκπαιδευτικοί υποστηρίζουν στην πλειοψηφία τους τις θετικές αλλαγές που μπορεί να επιφέρει η ενσωμάτωση της τεχνολογίας, όμως, τουλάχιστον όπως διαπιστώνεται από σχετικές έρευνες, στην πράξη δεν φαίνεται να ενσωματώνουν την τεχνολογία στα μαθήματά τους στο βαθμό και με τον τρόπο που θα μπορούσαν (Cuban, 2001· Greher, 2011· Jimoyiannis & Komis, 2007· Kiridis *et al.*, 2006).

Τα τελευταία χρόνια και στη χώρα μας γίνονται πολλές προσπάθειες στο πλαίσιο της ψηφιακής σύγκλισης. Μια σειρά προγραμμάτων έχουν εφαρμοστεί με στόχο τον εξοπλισμό των σχολείων, τη δημιουργία ψηφιακού υλικού, την ψηφιοποίηση παλαιότερου υλικού, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, κ.λπ. Η εξέλιξη, όμως, φαίνεται να ξεπερνά σε ταχύτητα τη δική μας ταχύτητα προσαρμογής. Με βάση τα στοιχεία των ευρωπαϊκών οργανισμών είμαστε ουραγοί σε ψηφιακό εξοπλισμό και σε χρήση ψηφιακών μέσων στην εκπαιδευτική διαδικασία (Chrisalita & Cretu, 2014). Τρέχουμε να προλάβουμε, όμως η οικονομική κρίση καθυστερεί ακόμη περισσότερο τις εξελίξεις.

Παρ' όλα τα παραπάνω, υπάρχουν σήμερα διαθέσιμα εργαλεία και δυνατότητες που προσφέρονται στον εκπαιδευτικό μουσικής τα οποία μπορεί να αξιοποιήσει στο πλαίσιο της καθημερινής διδασκαλίας του.

Κατά την τελευταία μεταρρύθμιση στην εκπαίδευση (2010), το «Νέο Σχολείο», η «Ψηφιακή Ανάπτυξη» αποτέλεσε έναν από τους τέσσερις κεντρικούς πυλώνες ενδιαφέροντος. Στο πλαίσιο αυτό μια σειρά από δράσεις που σχεδιάστηκαν είχαν ως στόχο τη διεύρυνση της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών στα σχολεία της επικράτειας. Τα αποτελέσματα, οι πόροι και το υλικό που δημιουργήθηκε από τις δράσεις αυτές και τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν από τους εκπαιδευτικούς μουσικής παρουσιάζονται στη συνέχεια (Chrysostomou, 2014).

- Ο ιστοχώρος του «Ψηφιακού Σχολείου» (<http://dschool.edu.gr/>): Στο χώρο αυτό μπορούμε να βρούμε ένα μεγάλο μέρος ψηφιακού υλικού, νέου και παλαιότερου ψηφιοποιημένου, που έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο του «Νέου Σχολείου». Από τη σελίδα αυτή μπορούμε να πλοηγηθούμε στα ψηφιακά εμπλουτισμένα βιβλία της μουσικής που έχουν δημιουργηθεί για τις τάξεις Γ' - ΣΤ' Δημοτικού και Α' - Γ' Γυμνασίου. Τα βιβλία αυτά, στα οποία έχει ενσωματωθεί επιπλέον υλικό με τη μορφή πρωτότυπων πολυμεσιών εφαρμογών και συνδέσεων, μπορούν να αξιοποιηθούν μέσα στην τάξη είτε με τη χρήση του διαδραστικού πίνακα, είτε με τη χρήση ενός υπολογιστή και βίντεο-προβολέα.
- Ο κόσμος των «Φωτόδεντρων»: Από το ίδιο σημείο, τον ιστοχώρο του «Ψηφιακού Σχολείου», μπορούμε να πλοηγηθούμε στα διαφορετικά αποθετήρια (Φωτόδεντρα) που έχουν δημιουργηθεί. Ο εθνικός συσσωρευτής εκπαιδευτικού περιεχομένου έχει μετατραπεί σε μια πολύ-χρηστική βάση δεδομένων η οποία επιτρέπει στον εκπαιδευτικό να αναζητήσει υλικό με λέξεις κλειδιά, με γνωστικό αντικείμενο ή με θεματική περιοχή (Megalou & Kaklamanis, 2014).
 - ο Το Φωτόδεντρο Μαθησιακών Αντικειμένων (<http://photodentro.edu.gr/lor/>): Στο αποθετήριο αυτό έχουν αναρτηθεί τα μαθησιακά αντικείμενα τα οποία αρχικά είχαν δημιουργηθεί ως μέρος της δράσης του ψηφιακού εμπλουτισμού των σχολικών βιβλίων. Εδώ τα μαθησιακά αντικείμενα είναι μετασχολιασμένα, ανεξάρτητα και ελεύθερα και μπορούν να κατέβουν τοπικά ώστε να μην είναι απαραίτητη η χρήση του διαδικτύου ή να χρησιμοποιηθούν απευθείας. Δεν περιορίζει πια τη χρήση τους το γνωστικό αντικείμενο (όπως στην περίπτωση των ψηφιακά εμπλουτισμένων βιβλίων) αλλά μπορούμε να αναζητήσουμε εφαρμογές της ιστορίας, της τεχνολογίας, της γεωγραφίας κ.λπ. χρησιμοποιώντας λέξεις κλειδιά και να τις ενσωματώσουμε στο μάθημα, στις εργασίες των μαθητών μας ή σε κάποιο project.
 - ο Το Φωτόδεντρο Βίντεο (<http://photodentro.edu.gr/video/>): Στο αποθετήριο αυτό έχουν τοποθετηθεί μαθησιακά αντικείμενα που έχουν τη μορφή βίντεο καθώς και άλλα βίντεο που έχουν δημιουργηθεί στο πλαίσιο άλλων δράσεων του Υπουργείου Παιδείας. Έχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές διάρκειας και τεχνικών χαρακτηριστικών για να μπορούν να χρησιμοποιηθούν μέσα στην τάξη και είναι επίσης μετασχολιασμένα και ελεύθερα για χρήση στο διαδίκτυο.
 - ο Το Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικό Λογισμικό (<http://photodentro.edu.gr/edusoft/>): Φιλοξενεί εκπαιδευτικά λογισμικά και πακέτα με εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν προσαρμόστηκαν ή εξελληνίστηκαν στο πλαίσιο έργων του Υπουργείου

- Παιδείας από το 1998 μέχρι σήμερα. Εδώ μπορούμε να βρούμε και να «κατεβάσουμε» το CD-ROM Μουσικής «Εμμέλεια», το οποίο δημιουργήθηκε για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- ο Το Φωτόδεντρο e-yliko χρηστών (<http://photodentro.edu.gr/ugc/>): Στο χώρο αυτό εκπαιδευτικοί και μέλη της ευρύτερης εκπαιδευτικής κοινότητας μπορούν να αναρτούν τα δικά τους μαθησιακά αντικείμενα ή να αναζητούν μαθησιακά αντικείμενα άλλων χρηστών. Το αποθετήριο «Φωτόδεντρο/e-yliko χρηστών» έχει αντικαταστήσει μέρος της υπηρεσίας της Εκπαιδευτικής Πύλης (e-yliko) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.
 - ο Το Φωτόδεντρο Ανοιχτές Εκπαιδευτικές Πρακτικές (<http://photodentro.edu.gr/oep/>): Στόχος του αποθετηρίου είναι η συγκέντρωση, η οργάνωση και η διάθεση στην εκπαιδευτική κοινότητα καινοτόμων ανοιχτών εκπαιδευτικών πρακτικών που θα προτείνονται από εκπαιδευτικούς και θα αφορούν σε αξιοποίηση ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου στη διαδικασία μάθησης. Με τον τρόπο αυτό οι εκπαιδευτικοί (επώνυμα) θα αναρτούν, θα μοιράζονται, θα αξιολογούν και θα ανταλλάσσουν απόψεις.
 - Η Ψηφιακή Εκπαιδευτική Πλατφόρμα «e-me» (<http://e-me.edu.gr/>): Από τον ιστοχώρο του «Ψηφιακού Σχολείου» μπορούμε να πλοηγηθούμε την πλατφόρμα «e-me», η οποία προς το παρόν λειτουργεί σε δοκιμαστική μορφή. Πρόκειται για ένα ψηφιακό περιβάλλον που θα παρέχει το «χώρο» και τα «εργαλεία» για να εξυπηρετεί και να αναβαθμίζει αυτό που ήδη συμβαίνει στο σχολείο. Θα είναι ο προσωπικός χώρος κάθε μαθητή και κάθε εκπαιδευτικού, ένας ψηφιακός χώρος συνάντησης και συνεργασίας, το ατομικό αποθετήριο περιεχομένου και εφαρμογών, αλλά και ένας χώρος προβολής της δουλειάς των μαθητών και των εκπαιδευτικών.
 - Η «Εμμέλεια», το CD-Rom Μουσικής για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση αναφέρεται εδώ ξεχωριστά. Μπορεί να αναζητηθεί και να «φορτωθεί» για τοπική χρήση από το Φωτόδεντρο- Εκπαιδευτικό Λογισμικό (<http://photodentro.edu.gr/edusoft/r/8531/170?locale=el>). Διαθέτει ποικιλία δραστηριοτήτων, παρουσιάσεων, ασκήσεων που καλύπτουν ένα μεγάλο μέρος του περιεχομένου της μουσικής σε όλες τις τάξεις της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης έχει αξιοποιηθεί ως εξωτερικός σύνδεσμος σε διάφορα σημεία των σχολικών βιβλίων μουσικής της πρωτοβάθμιας αλλά και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
 - Η «Μελοδύσσεια» (<http://melodisia.mmb.org.gr/>): Είναι μια δημιουργία της «Μεγάλης Μουσικής Βιβλιοθήκης Λίλιαν Βουδούρη» η οποία απευθύνεται περισσότερο στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και καλύπτει συγκεκριμένες ιστορικές περιόδους. Αποτελεί ένα εργαλείο και πηγή πληροφόρησης.

Περιέχει παρουσιάσεις, ηχητικά αρχεία, παιχνίδια και εικόνες τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν πολλαπλώς εντός και εκτός σχολικής τάξης στο μάθημα της μουσικής.

- Η «Ευτέρπη» (<http://euterpe.mmb.org.gr/euterpe/>), το αποτέλεσμα της συνεργασίας της ΕΕΜΕ με τη «Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη Λίλιαν Βουδούρη»: Αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για τους εκπαιδευτικούς μουσικής. Η ψηφιακή μουσική βιβλιοθήκη/βάση δεδομένων με ελληνικά τραγούδια για εκπαιδευτική χρήση που έχει δημιουργηθεί και θα εμπλουτίζεται συνεχώς, μπορεί να αξιοποιηθεί ελεύθερα από όλους. Η επεξεργασία του κάθε τραγουδιού περιλαμβάνει διδακτικές σημειώσεις, προτάσεις για σχέδια μαθημάτων και σχετικές δραστηριότητες, προτάσεις με συνοδεία και επιπλέον πληροφορίες που θα βοηθήσουν τον εκπαιδευτικό να προσαρμόσει το υλικό στις ανάγκες του.

Βέβαια, οι δυνατότητες δεν εξαντλούνται στα παραπάνω, αφού στο διαδίκτυο είναι διαθέσιμα πολλά προγράμματα και εφαρμογές (πολλά από αυτά δωρεάν) με τα οποία ένας ικανός εκπαιδευτικός μπορεί να προσφέρει ουσιαστικές μουσικές εμπειρίες στους μαθητές του και να διευρύνει και να αναπτύξει το μάθημά του και τη διδασκαλία της μουσικής. Επιπλέον καθημερινά προστίθενται νέες εφαρμογές και νέες δυνατότητες καθώς εξελίσσεται η τεχνολογία.

Η δημιουργική χρήση της πληροφορικής και της τεχνολογίας μπορεί να ενισχύσει χαρακτηριστικά και συμπεριφορές της δια-βίου μάθησης και της αυξημένης αποδοτικότητας, όπως είναι για παράδειγμα ο αυτοέλεγχος, η συγκέντρωση στη δουλειά, η αποφασιστικότητα και η επιμονή, η ικανότητα για ανάληψη πρωτοβουλιών και για αναζήτηση σχετικών πληροφοριών, ο πειραματισμός και η ανάληψη ρίσκου σε ένα ασταθές περιβάλλον. Η χρήση των υπολογιστών επιτρέπει ταυτόχρονα την πιο αργή σκέψη, την ανεξάρτητη σκέψη και προσφέρει χρόνο για πειραματισμούς. Επομένως οι δυνατότητες για δημιουργικότητα είναι πολλές.

Είναι σημαντικό όμως να σταθούμε κριτικά απέναντι στη σχέση και στη διάδραση μεταξύ της τεχνολογίας και της μουσικής εμπειρίας. Ο στόχος μας στη μουσική εκπαίδευση είναι να αναζητήσουμε τους τρόπους με τους οποίους η τεχνολογία μπορεί να υποστηρίξει αποτελεσματικά τη μουσική μάθηση και τη μουσική διδασκαλία. Η μουσική είναι ένα μάθημα πρακτικό και περιλαμβάνει φυσική ανταπόκριση και εκφραστική αντίδραση. Η τεχνολογία που σχετίζεται με τη μουσική θα πρέπει, όπου είναι δυνατόν, να ενισχύεται με τις δραστηριότητες της τάξης για να υποστηρίξει και να διευρύνει τις αυθεντικές μουσικές εμπειρίες. Δεν θα πρέπει να αντικαθιστά τις ακουστικές δραστηριότητες ούτε να περιορίζει τη δημιουργική ανταπόκριση.

Δυστυχώς, έρευνες έχουν δείξει ότι η χρήση της μουσικής τεχνολογίας στα σχολεία δεν είναι επαρκής. Λόγοι για την ανεπάρκεια αυτή είναι η παρωχημένη τεχνολογία και υποδομή, η έλλειψη κατάρτισης και επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, οι αρνητικές απόψεις και στάσεις των εκπαιδευτικών και οι δυσκολίες που προκύπτουν κατά τη διαχείριση των υποδομών. Η μουσική τεχνολογία μπορεί να προσφέρει πολλά θετικά στοιχεία τόσο στο μαθητή όσο και στον εκπαιδευτικό. Ένα από τα πιο σημαντικά θετικά στοιχεία είναι ο θελκτικός χαρακτήρας της τεχνολογίας. Οι μαθητές που δεν διαθέτουν μουσικές γνώσεις και ικανότητες (παραδοσιακές) μπορούν με τη χρήση της τεχνολογίας να έχουν πρόσβαση στον κόσμο της μουσικής. Οι μαθητές που διαθέτουν τις παραδοσιακές δεξιότητες μπορούν να επεκτείνουν και να διευρύνουν τη μουσικότητά τους ενώ ταυτόχρονα να εμβαθύνουν στη μουσική κατανόηση. Σήμερα ο μαθητής, χωρίς να έχει πολυετή μουσική εκπαίδευση, έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει μια μουσική σύνθεση, να την ενορχηστρώσει, να τη δει γραμμένη στο πεντάγραμμο, και να την ακούσει παιγμένη από τα όργανα με τα οποία την φαντάστηκε. Και όλα αυτά χρησιμοποιώντας ένα εργαλείο στο μέγεθος ενός τάμπλετ ή κινητού τηλεφώνου, χωρίς να χρειάζεται πανάκριβο και ογκώδη εξοπλισμό. Αυτό είναι κάτι που μέχρι πριν μερικά χρόνια δεν μπορούσαμε ούτε να το φανταστούμε (Chrysostomou, υπό έκδοση).

Η τεχνολογία επομένως προσφέρει απεριόριστες δυνατότητες. Εξαρτάται λοιπόν από τον εκπαιδευτικό ποια εργαλεία θα επιλέξει και με ποιο τρόπο θα τα αξιοποιήσει ώστε να βοηθήσει τους μαθητές να εμβαθύνουν τη μουσική κατανόησή τους και να διευρύνουν τη μουσικότητά τους.

Βιβλιογραφία

- Bauer, W., Reese, S. & McAllister, P. (2003). Transforming music teaching via technology: The role of professional development. *Journal of Research in Music Education*, 51(4), 289-301.
- Chrisalita, O. A. & Cretu, C. (2014). What do PISA 2012 results tell us about European students' ICT access, ICT use and ICT attitudes? Paper presented in 10th International Scientific Conference eLearning and software for education, Bucharest. Ανασύρθηκε στις 9-8-2014 από https://www.academia.edu/6866143/What_do_PISA_2012_results_tell_us_about_European_students_ICT_access_ICT_use_and_ICT_attitudes
- Chrysostomou, S. (2014). Interactive text books in the music classroom: applications of an innovative project in Greece and Cyprus. Paper presented in ISME 2014, Porto Alegre, Brazil.
- Chrysostomou, S. (υπό έκδοση). Technology in the music classroom in Greece: Navigating through the forest by focusing on the tree. In Manti, R. & A.

- Ruthmann *The Oxford Handbook of Technology in Music Education*. New York: Oxford University Press.
- Cuban, L. (2001). *Oversold & underused: Computers in the classroom* (2nd ed.). Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Greher, G. (2011). Music Technology Partnerships: A Context for Music Teacher Preparation, *Arts Education Policy Review*, 112, 130-136.
- Himonides, E. (2012). The Misunderstanding of Music-Technology-Education: A Meta Perspective. In G. McPherson & G. Welch (eds.) *The Oxford Handbook of Music Education*, Vol. 2, 433-456. New York: Oxford University Press.
- Jimoyiannis, A. & Komis, V. (2007). Examining teachers' beliefs about ICT in education: implications of a teacher preparation program. *Teacher Development*, 11(2), 149-173.
- Kiridis, A., Drossos, V. & Tsakiridou, H. (2006). Teachers facing information and communication technology (ICT): the case of Greece. *Journal of Technology and Teacher Education*, 14(1), 75-96.
- Megalou, E. & Kaklamanis, C. (2014). Photodentro LOR: the Greek National Learning Object Repository. In *Proceedings of INTED2014: 8th International Technology, Education and Development Conference*, Valencia, Spain.
- Savage, J. (2004). Reconstructing Music Education through ICT. *Research in Education*, 78, 65-77.
- Wise, S., Greenwood, J. & Davis, N. (2011). Teachers' use of digital technology in secondary music education: illustrations of changing classrooms. *British Journal of Music Education*, 28(2), 117-134.

Σμαράγδα Χρυσοστόμου: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Μουσικής Παιδαγωγίας και Διδακτικής, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Αθηνών. Διδάσκει συστηματικά στο Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης καθώς και στο Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (προπτυχιακό και μεταπτυχιακό) του ΕΚΠΑ. Διδάσκει στο μεταπτυχιακό εξ' αποστάσεως πρόγραμμα (e-learning) Μουσικής Παιδαγωγικής του Πανεπιστημίου της Λευκωσίας. Μία από τις δύο ακαδημαϊκές συντονίστριες στην Επιτροπή για τη διαμόρφωση του νέου Προγράμματος Σπουδών Μουσικής της Κύπρου (2009-2011). Μέλος της ομάδας εμπειρογνομόνων για τα νέα Προγράμματα Σπουδών Μουσικής στο πλαίσιο του «Νέου Σχολείου» (2010-2012). Συντονίστρια της ομάδας Αισθητικής Αγωγής στον ψηφιακό εμπλουτισμό των σχολικών βιβλίων Μουσικής, Εικαστικών και Θεάτρου και στον μετασχολιασμό μαθησιακών αντικειμένων (2011-2015). Επικεφαλής (Chair) της Επιτροπής Ειδικού Ενδιαφέροντος (Music in Schools and Teacher Education Commission – MISTEC) του διεθνούς οργανισμού για τη Μουσική Εκπαίδευση (ISME). Έχει δημοσιεύσει εργασίες της σε διεθνή και ελληνικά επιστημονικά περιοδικά καθώς και συλλογικούς τόμους. Το βιβλίο της «Η Μουσική στην Εκπαίδευση: το δίλημμα της διεπιστημονικότητας» δημοσιεύτηκε το 2005 (Παπαρηγόριου – Νάκας).

Digital technology in the music classroom

Smaragda Chrysostomou

Recent educational reforms around the world have been heavily colored by the ‘technology’ imperative and are characterized by efforts to integrate ICT in the learning process. Similar efforts in Greece during the last few years had as a result a number of resources that are readily available to all music educators and easily accessible via the internet. Some of those resources are concisely described in this short presentation.

Keywords: Technology in education, music education, digital technology

Smaragda Chrysostomou: Associate Professor of Music Pedagogy and Didactics at the Faculty for Music Studies, University of Athens. Teaches at graduate and post-graduate programs at the Faculties of Primary Teachers and Philosophy, Pedagogy and Psychology at the University of Athens, as well as the Faculty of Education and Music Education at the University of Nicosia, Cyprus. She was one of the two academics heading the committee for the creation of the new Music Curriculum in Cyprus (2009-2011). She was a member of the team responsible for the creation of the new Music curriculum in Greece (2010-2012). She is the head of the Aesthetic Education team covering all art subjects in education for the Greek national project “Digital School Platform, Interactive Books, and Learning Object Repository” (2011-2015). She is the current Chair of Music in Schools and Teacher Education Commission (MISTEC) of the International Society for Music Education (<http://www.isme.org/mistec>). Her book “Music in Education: the dilemma of interdisciplinarity” was published in 2005.